

מדינת ישראל משרד החינוך	עברית
ראמ"ה הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך	לכיתה ח
המזכירות הפדגוגית	שם התלמיד/ה: _____ כיתה: ח _____

פרק ראשון

קראו את הטקסט "תלבושת אחידה בבתי הספר" בעמודים 1-3 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות.

1. מהי מטרתו העיקרית של הטקסט?

- להציג את נושא התלבושת האחידה בתרבויות שונות בתקופות שונות. 1
- לטעון שגם בימינו יש להנהיג תלבושת אחידה בבתי ספר בישראל. 2
- להדריך כיצד יש להחליט על תלבושת אחידה בבתי הספר. 3
- לתאר את התלבושת האחידה הנהוגה בישראל כיום. 4

2. גורמים שונים משפיעים על אופי התלבושת האחידה.

סמנו ✓ ליד שלושה גורמים כאלה המופיעים בהקדמה (שורות 1-13).

- לחץ קבוצתי (1)
- עימותים בין מורים לתלמידים (2)
- תרבות (3)
- מוצרים שונים הקיימים בשוק (4)
- תקציב המשפחה (5)
- התנהגות התלמידים (6)
- אופנה (7)

3. תפקידה של הפסקה השנייה (שורות 6–8) הוא –

- 1. להדגים.
- 2. להגדיר.
- 3. להשוות.
- 4. לנמק.

4. בבתי ספר רבים בארצות הברית אין תלבושת אחידה ובכל זאת יש קוד לבוש.

א. מדוע על-פי הטקסט אין תלבושת אחידה?

ב. מדוע על-פי הטקסט יש קוד לבוש?

5. במהלך השנים חלו ביפן שינויים בסגנון התלבושת האחידה.

א. מה הייתה הסיבה לשינויים אלה?

ב. יש הטוענים כי בעקבות השינויים בתלבושת האחידה ביפן הגישה החינוכית שם אינה קפדנית עוד. האם אתם מסכימים עם טענה זו? נמקו את תשובתכם.

6. לאיזו מערכת חינוך, האמריקנית או היפנית, מתאים התיאור של התלבושת האחידה בישראל במחצית הראשונה של המאה ה-20? נמקו את תשובתכם.

7. בשורות 12–13 כתוב: "הגדרות התלבושת האחידה משתנות ממוסד חינוכי אחד למשנהו בהתאם לתרבויות ולאוכלוסיות שונות בארץ ובעולם..."
מה הקשר הלוגי בין משפט זה ובין המשך הטקסט (שורות 14–59)?

השוואה ועימות	☐	1
הכללה ופירוט	☐	2
סיבה ותוצאה	☐	3
בעיה ופתרון	☐	4

8. בקטע העוסק בתלבושת האחידה בישראל מתוארות כמה תקופות. לאיזו תקופה מתאימה התמונה שבעמוד 3? הסבירו את תשובתכם.

9. הפסקה הראשונה בטקסט כתובה בגוף ראשון רבים (למשל "אנחנו"), והמשך הטקסט כתוב בגוף שלישי (למשל "היא"). מדוע?

10. מיינו את צירופי המילים שלפניכם לצירופי סמיכות ולצירופי שם ותוארו:

חופש	חוקי	מערכת	מוסד	קוד	הופעה	תלבושת
בחירה	התנהגות	כללים	חינוכי	לבוש	חיצונית	אחידה

צירוף שם ותוארו

צירוף סמיכות

11. בשורה 18 כתוב: " ... לכל חופש צריך לדעת להציב גבולות..."
סמנו ✓ ליד כל המילים שמתאים לצרף אליהן את המילה להציב.

- (1) _____ יעדים
(2) _____ רעיונות
(3) _____ תנאים
(4) _____ מטרות
(5) _____ החלטות
(6) _____ התלבטויות

12. לפניכם קטע קצר. הוסיפו במקומות המתאימים את סימני הפיסוק האלה:
נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות.
אפשר להשתמש בסימני הפיסוק יותר מפעם אחת.

סקר שערכה הסתדרות המורים בקרב תלמידי חטיבות ביניים העלה
כי
רוב התלמידים מתנגדים לתלבושת אחידה רבים מהם מוצאים דרכים
לעקוף את התלבושת שנכפתה עליהם מחנך באחד מבתי הספר בארץ
טוען
תלמידים המחפשים דרך לבטא את ייחודם תמיד ימצאו לעצמם נתיב
יצירתי
מהו אותו נתיב יצירתי תלמידים מוצאים דרכים שונות לבטא
יצירתיות
מכנסיים בסגנונות שונים ונעליים בעלות צורה מיוחדת הם לובשים
גופיות
בצבעים מגוונים מתחת לחולצה ולעתים אף מוסיפים לבגדים אביזרי
אופנה

פרק שני

קראו את המאמר "שעתם היפה: על נעורים והתנדבות" בעמודים 4-5 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות.

13. סמנו ✓ ליד שתי המטרות המרכזיות של המאמר.

- (1) _____ לפרט מאפייני התנהגות של בני נוער.
(2) _____ להדריך בני נוער בנושא התנדבות.
(3) _____ להוכיח שלבני נוער יש צדדים חיוביים.
(4) _____ לתאר את תרומת בני הנוער לנזקקים.
(5) _____ לשכנע שלהתנדבות יש ערך רב עבור בני נוער.

14. מהו תפקיד הספרה 2 ליד שמו של מרטין בובר (מתחת לאיור)?

- 1 לציין שמידע על הציטוט מופיע בפסקה הראשונה.
2 לכוון למקום שממנו נלקח הציטוט.
3 לרמוז על חשיבותה של הדמות.
4 להפנות להערות שוליים.

15. בשורה 10 כתוב: "שעתם היפה של צעירים אלה נסתרת מאתנו כמעט לחלוטין."

ציינו את שני ההסברים האפשריים לכך על-פי המאמר.

1. _____

2. _____

16. באיזו מילה אפשר להחליף את המילה **שָׁמָא** שבשורה 11, כך שמשמעות המשפט לא

תשתנה?

אולי	☐	1
רק	☐	2
גם	☐	3
במיוחד	☐	4

17. בשורה 17 כתוב: "מצב רוח מרומם הופך כהרף עין לדכדוך."

מה פירוש הצירוף **כהרף עין**?

למרבה הפלא	☐	1
במבט בוחן	☐	2
ללא מאמץ	☐	3
מהר מאוד	☐	4

18. שערן מה היו השאלות שנשאלו בני נוער **בסקרים שנערכו בישראל** (שורות 32–36).

נסחו **שתי** שאלות שונות על-פי ממצאי הסקרים האלה.

1.

2.

19. לשם מה הביאה הכותבת את הממצאים מתוך המחקרים והסקרים?

- כדי להראות שיש מעט מתנדבים בקרב הנוער. ₁
- כדי להדגיש שלבני נוער יש צורך בריגושים. ₂
- כדי להשמיע את קול המתנגדים לדעתה. ₃
- כדי להעלות את אמינות המידע במאמר. ₄

20. ציינו שלוש השפעות חיוביות שונות של ההתנדבות על בני הנוער המתנדבים, על-פי המאמר.

1. _____
2. _____
3. _____

21. קבעו לגבי כל אחת מהשאלות שלפניכם אם יש עליה תשובה במאמר. סמנו את בחירתכם.

יש תשובה במאמר	אין תשובה במאמר		
☐ ₁	☐ ₂	1. בכמה ארצות נערכו המחקרים?	
☐ ₁	☐ ₂	2. באילו שנים נערכו המחקרים?	
☐ ₁	☐ ₂	3. האם יש קשר בין התנדבות לתחושת אושר אצל המתנדבים?	

22. א. מהי המטרה העיקרית של הכותבת בהבאת הציטוט בשורות 44–47?

- ₁ להמליץ על אפשרויות להתנדבות.
₂ להציג נתונים נוספים מתוך המחקרים.
₃ לחזק טענה שהיא מעלה.
₄ להביא דוגמה למקום התנדבות.

ב. האם, לדעתכם, הפסקה האחרונה במאמר מתאימה להיות פסקת הסיום?
נמקו את תשובתכם.

23. המשפט שבמסגרת הוא בדיבור ישיר. כתבו אותו בדיבור עקיף.

המתנדבת אמרה: "בכל פעם שאני מבקרת את הקשישים בבית האבות, הדבר גורם לי שמחה."

24. הפכו את המשפט הסביל לפעיל, ואת המשפט הפעיל לסביל.

א. המחקרים נערכו על ידי המרכז הישראלי להתנדבות.

ב. המתנדב תיקן את המחשב של הקשישה.
